

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2005-2006

10 januari 2006

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR BUITENLANDS BELEID, EUROPESE AANGELEGENHEDEN,
INTERNATIONALE SAMENWERKING EN TOERISME

INHOUD

Interpellatie van de heer Jan Loones tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de samenwerking tussen Vlaanderen en Suriname	1
Met redenen omklede motie	6
Vraag om uitleg van mevrouw Caroline Gennez tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de onderhandelingen rond de zogenaamde dienstenrichtlijn	6
Vraag om uitleg van de heer Stefaan Sintobin tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de toeristische naamgeving van onze kust in het buitenland	10

Voorzitter: de heer Karim Van Overmeire

Interpellatie van de heer Jan Loones tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de samenwerking tussen Vlaanderen en Suriname

De voorzitter: De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones: Mijnheer de voorzitter, we kunnen op geen betere manier de werkzaamheden van deze commissie aanvangen dan met een interpellatie over een stuk buitenland, dat des te aantrekkelijker is omdat het in een prachtig werelddeel ligt, namelijk in Zuid-Amerika. Ik heb het dan over ons zusterland Suriname. Dat land wordt zeer dikwijls vergeten door Vlaanderen. Met deze interpellatie wil ik een aanzet geven om daarin verandering te brengen.

Mijnheer de minister, het Nederlands is de officiële taal van ruim 22 miljoen mensen in Nederland, Vlaanderen en Suriname. Met zijn 450.000 inwoners is Suriname het kleine broertje. Qua territorium en rijkdom is de situatie echter helemaal anders: het is zowat tweemaal zo groot als Nederland en België samen. Het heeft zowel grondstoffen als cultureel-etnische en andere rijkdommen zat.

Mijnheer de minister, ik heb u daarnet het Vlaamse nieuwe fotoboek van Suriname ter inzage gegeven. Het kostte me heel wat moeite om het in handen te krijgen. Vanaf de tweede pagina wordt de lezer overrompeld door de prachtige kleurenrijkdom, zowel als het gaat over de landschappen als over de mensen. Een van de rijkdommen is die op het gebied van het samenleven van gemeenschappen. In Paramaribo staat bijvoorbeeld een prachtige moskee naast een even prachtige synagoge. Ik verwijs naar pagina 111 van het boek. De inwoners beseffen zelfs niet dat dit een probleem zou kunnen vormen. Hopelijk blijft dat zo. We kunnen dus wel wat leren uit het model van samenleven in Suriname.

Sinds 2004 is Suriname het derde lid geworden van de Nederlandse Taalunie. Tot op vandaag is het voor Vlaanderen onbekend gebied. Het wordt hoogstens beschouwd als een soort oud-koloniaal verlengstuk van Nederland. De roep om daarin verandering te brengen, weerklinkt luid. Vlaanderen en Suriname moeten beter kunnen samenwerken.

Ik heb dat ook zelf kunnen ondervinden tijdens een VVOB-missie van enkele maanden geleden. De VVOB bezocht toen een aantal onderwijsprojecten. Tijdens een eerste contact voelt men al dat Surinamers en Vlamingen als het ware in de wieg zijn gelegd om samen hechtere culturele en menselijke banden te ontwikkelen. Dikwijls is het immers zo dat, als een Vlaming in een land komt met moeilijkheden, een land waar verschillende gemeenschappen samenleven, hij een zeer groot inlevingsvermogen tentoonspreekt. Dat geldt net zo goed voor de Balkan en voor andere streken.

In Suriname klikt het meteen tussen Vlamingen en wat men daar de inheemse volkeren noemt: de indianen en de Marrons of bosnegers. Een iets deftigere term voor de Marrons is 'boslandcreolen'. Alleen al uit een vluchtig contact blijkt dat de Vlamingen heel wat interessante mogelijkheden laten liggen in dit onontgonnen gebied.

In Paramaribo is er geen enkele Belgische vertegenwoordiging. Er wordt wel een soort Belgisch ereconsulaat waargenomen door een Nederlander. Waarschijnlijk heeft hij nooit gehoord van wat er in België, laat staan in Vlaanderen, leeft. Hij heeft er in elk geval geen enkele affiniteit mee.

Ik heb daarnet in een andere commissie een vraag om uitleg gesteld aan minister-president Leterme over de Vlaamse feestdag. Hij zei dat ook de minister van Buitenlandse Aangelegenheden veel nauwer zou worden betrokken bij de organisatie van de feestelijkheden. Gelukkig blijven die behouden. We moeten ons eens inbeelden wat het zou geven als we een soort Vlaamse feestdag zouden exporteren naar bevriende landen, zoals Suriname. Surinamers zijn zeer enthousiaste mensen. In mijn tekst heb ik al voorgesteld om Raymond van het Groenewoud eens 'Vlaanderen en Suriname boven' te laten zingen. Aan minister-president Leterme heb ik daarnet gezegd dat het even goed Vera Lynn mocht zijn. Hij heeft toen fijntjes opgemerkt dat het om Laura Lynn gaat.

Mijnheer de minister, ik vraag u niet banden van ontwikkelingssamenwerking op poten te zetten, hoewel dat beleidsdomein ook kan worden aangewend. Het gaat om veel meer dan dat. Indirect doet Vlaanderen al aan ontwikkelingssamenwerking. Dat gebeurt al jaren door de VVOB. Zo zijn er samenwerkings-

projecten op het vlak van onderwijs, via LEARN en Kalbobis (Kansverbetering Leerlingen Basisonderwijs Binnenland Suriname). Er zijn goede contacten, in de eerste plaats met het ministerie van Onderwijs. Het VVOB-netwerk kan ervoor zorgen dat nieuwe contacten gemakkelijker kunnen worden aangeknoopt.

Een andere samenwerkingsvorm verloopt via de lokale overheden. Vandaag werken Antwerpen en Kortenberg samen met Paramaribo. Suriname is een uitermate geschikte partner voor het convenantbeleid gemeentelijke samenwerking. Mijn gemeente is daarin zeker geïnteresseerd. Wij hebben in Suriname kennisgemaakt met een prachtig gebied: de streek die aan Frans Guyana grenst. Er liggen authentieke indianendorpen, in gebieden waar reuzenschildpadden komen broeden. Die streek is door de Unesco uitgeroepen tot werelderfgoedgebied. Een samenwerking op het vlak van toerisme ligt dus voor de hand.

Suriname heeft niet altijd een goede reputatie. Sommigen zijn van oordeel dat men er best wegblijft en dat Nederland het aangewezen land is om er de problemen op te lossen. Bij ons leeft het idee dat Mid-den-Afrika voor België en Suriname voor Nederland is. Daar ga ik echt niet mee akkoord. We moeten de samenwerking in de Taalunie uitbreiden. Als we van oordeel zijn dat Nederland onze vriend is, dan moeten de vrienden van onze vrienden ook onze vrienden worden. In Nederland wonen 300.000 Surinamers. We kunnen het ons niet veroorloven dat zomaar weg te wuiven.

Ondertussen is er ook een politieke evolutie merkbaar. Het regime heeft nogal wat moeilijkheden achter de rug. Suriname is al dertig jaar onafhankelijk en zoals wij in de EU thuishoren, horen zij thuis in Caricom. Zij horen thuis in de Caraïben en in Latijns-Amerika. Suriname vervult als klein land daarin een grote, coördinerende rol. De Nederlandse regering heeft dat goed begrepen. Toen wij er waren, stond in het grote plaatselijke dagblad *De West* een toespraak van de Nederlandse minister Ben Bot afgedrukt. Hij begon met te zeggen dat het een goede zaak is dat men 9.000 kilometer van huis de eigen taal kan spreken, maar al vlug schakelde hij over op zakelijke aspecten: de ontwikkeling van de regio op het vlak van veiligheid, het goed bestuur en de economie. Ik zal de toespraak overhandigen aan de minister. Het is een speech die hij eigenlijk zelf zou kunnen houden als hij naar Suriname zou gaan.

Op een bepaald ogenblik zijn er stappen naar samenwerking gezet. Toenmalig Belgisch minister van

Ontwikkelingssamenwerking André Geens heeft Paramaribo bezocht. Er liepen toen ABOS-contracten en er waren coöperanten actief. Sommigen zijn er nog. Er was in een uitdovingsfase voorzien, maar staatssecretaris Reginald Moreels heeft dat geschrapt. Nadien heeft minister Verwilghen dat weer opgenomen. De Belgische ontwikkelingssamenwerking is er dus nog een beetje aanwezig. Het is echter godgeklagd dat we een land waarmee we zoveel affiniteiten hebben, niet beter gebruiken als springplank voor contacten op het Zuid-Amerikaanse vasteland. Chili mag gerust op de voorkeurlijst blijven, maar Suriname mag niet ontbreken. Ik hoop dat de minister daar een begin mee maakt.

Ik leg u over dit dossier enkele vragen voor. Treedt de minister de stelling bij dat Vlaanderen en Suriname dichter bij elkaar moeten worden gebracht? Op welke wijze kan Vlaanderen daartoe bijdragen? Kan er bijvoorbeeld worden overwogen om de bestaande VVOB-aanwezigheid om te vormen tot een soort permanente vertegenwoordiging van Vlaanderen in Suriname? Of past de oprichting van een Vlaams Huis in Suriname in de beleidsplannen van de minister?

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, de heer Loones zei hier terecht dat de vrienden van onze vrienden ook onze vrienden zijn. Het zou inderdaad zonde zijn geen contacten te onderhouden met taalgenoten in het buitenland. In het verleden is in deze commissie al gediscussieerd over onze banden met Zuid-Afrika. Hier gaat het over een land waar men een heel mooi Nederlands spreekt. Het is inderdaad jammer dat die contacten onbestaand zijn. Vanuit de Taalunie proberen we die contacten echter te ondersteunen. Ik heb de kwestie daar al eens ter sprake gebracht, en heb het ook eens opgeworpen bij de Surinaamse ambassadeur in Nederland, die zelf vragende partij is om een link te leggen tussen Vlaanderen en Suriname. Er werden daarnet namen aangehaald van anderen die daarvoor vragende partij zijn, mensen uit de culturele, toeristische, en onderwijssector. Ik wil daar nog iemand aan toevoegen: Alida Neslo is een Surinaamse dame die in Vlaanderen heeft gestudeerd en gewerkt. Ze presenteert op Ketnet nog altijd 'De Boomhut', een educatief kinderprogramma. Op dit moment is ze terug naar Suriname om de bagage die ze hier heeft opgedaan daar te gebruiken, in scholen, in theaters en in culturele producties. Ook zij is dus vragende partij voor een nauwere samenwerking tussen Vlaanderen en Suri-

name, iets waarover we in het verleden ook met haar hebben gesproken.

Er zit dus zeker wat moois in de interpellatie van de heer Loones, maar overdrijven hoeft ook niet. We moeten van Suriname ons paradepaardje niet willen maken. Uiteindelijk ligt de zaak vanuit Nederland nog een beetje anders, omdat het een ex-kolonie is. Nederland heeft dus een speciale band met Suriname, net zoals wij nog een link hebben met Kongo. Ik ben alleszins van mening dat activiteiten ter ondersteuning van het onderwijs in en van het Nederlands zeer belangrijk zijn. De Nederlandse taal kan namelijk alleen maar worden ontwikkeld als er ook een goede opleiding is in het Nederlands. Wie de taal goed beheerst, verhoogt dan weer de kansen op de arbeidsmarkt. Zo wordt er dus ook een beetje aan ontwikkelingssamenwerking gedaan. Ik ben dus een voorstander van een nauwe samenwerking tussen Vlaanderen en Suriname en pleit in dit kader ook voor samenwerking met de Taalunie, waar de eerste stap reeds werd gezet.

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik sluit me graag aan bij de interpellatie van de heer Loones. Ik heb al sympathie voor de heer Loones op zich. Na een bezoek aan een land, waarvan hij de situatie wellicht op een andere manier heeft leren kennen, is hij erdoor beïndrukt geraakt en heeft hij ideeën opgedaan. Ik heb daarvoor alle respect, want ik heb zelf ook een aantal van dergelijke ervaringen gekend.

Ik heb ook sympathie voor de vraag zelf. Er is inderdaad een link via de taal. Maar ik zou toch ook een aantal bedenkingen willen formuleren. Het is me ten eerste niet zo duidelijk of het voorstel van de heer Loones moet worden bekeken binnen de context van Buitenlands Beleid of van Ontwikkelingssamenwerking. De heer Loones haalt volgens mij een beetje de twee door elkaar.

Als het gaat over Buitenlands Beleid, interesseert het me wanneer er wordt begonnen met een Vlaamse vertegenwoordiging. Mevrouw Smet heeft al regelmatig een ander belangrijk criterium aangehaald, namelijk de landen van oorsprong van een aantal allochtonen in ons land, bijvoorbeeld Marokko en Turkije. Hebben we daar een vertegenwoordiging? Zijn daarvoor geen argumenten om dat te overwegen? Volgens mij

is de taal dus een van de mogelijke linkjes, maar er zijn er nog veel meer.

Als we de kwestie bekijken binnen de context van Ontwikkelingssamenwerking, zoals de heer Loones dat hier en daar voorstelt, breekt weer de discussie los over welke onze prioritaire landen zijn. Als we die prioritaire landen uitbreiden, waar gaan we dan heen? We hebben ons al de volgende vraag gesteld: gaan we binnen zuidelijk Afrika zo hoog dat we tot Centraal-Afrika komen of niet? Waarom dan ineens Suriname? We kunnen toch ook naar andere landen in Latijns-Amerika kijken. Ik heb dus een aantal bedenkingen daarbij.

De heer Karim Van Overmeire: Ik steun de interpellatie van de heer Loones. Ik ben zeer benieuwd naar het antwoord van de minister. Ik denk inderdaad dat hier misschien een opportuniteit ligt: die verschillende vakjes van Taalunie, Buitenlands Beleid en Ontwikkelingssamenwerking hoeven geen aparte vakjes te zijn. Als men die zaken een beetje op elkaar kan afstemmen, denk ik dat daaruit toch wel een aantal bonussen te halen zijn. Het is inderdaad een beetje vreemd dat we samen met Suriname in de Taalunie zitten, maar dat we buiten die Taalunie geen enkele band zouden hebben. Zoals gezegd, ben ik zeer benieuwd naar het antwoord van de minister, naar de huidige situatie en naar zijn plannen ter zake.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer de voorzitter, ik constateer dat er rond deze interpellatie van de heer Loones toch wel enige belangstelling leeft.

Mijnheer Loones, ik juich vanzelfsprekend in het algemeen toenadering, groeiende verstandhouding en internationale samenwerking tussen volkeren toe. U merkt terecht op dat er weinig landen in de wereld zijn waar Nederlands wordt gesproken. In Suriname is dat het geval. U hebt zelfs een plaatselijke krant meegebracht om het te bewijzen voor wie het niet zou geloven. De gemeenschappelijke taal is ongetwijfeld een element dat de communicatie vergemakkelijkt en dat ook een stuk gemeenschappelijk erfgoed kan laten spelen als communicator tussen die erfgenamen. De Nederlandse taal kan Vlaanderen en Suriname dus dichterbij elkaar brengen. Ik onderschrijf dat echt en geef een variant op de uitdrukking die de heer Loones gebruikte: de vrienden van onze vrienden kunnen in elk geval ook onze vrienden zijn.

Of ze dat ook zijn of moeten zijn, hangt voor een deel af van ons en van hen.

De heer Verstreken heeft er terecht op gewezen dat de Nederlandse Taalunie een zeer geschikt instrument is om tot samenwerking te komen met Suriname. U weet dat Suriname eigenlijk nog niet zo lang geleden, in 2003, is toegetreden tot de Nederlandse Taalunie. Daarmee is mijns inziens een belangrijke stap tot toenadering gezet. Voor zover de gemeenschappelijkheid van de taal de aanleiding is om de toenadering of de onderlinge samenwerking te versterken, lijkt mij de Nederlandse Taalunie daartoe het meest geschikte instrument, en wel om verschillende redenen. Ten eerste is de NTU of de Nederlandse Taalunie precies gecreëerd als een organisatie van Nederlandstalige landen in de wereld. Het is een instrument om, over de landsgrenzen heen, met alle Nederlandssprekenden de zorg voor de Nederlandse taal gezamenlijk op te nemen via nuttige samenwerking en gezamenlijke actie op het vlak van taal, cultuur en onderwijs. Het is dan ook evident om dit instrument te gebruiken ten aanzien van Suriname, dat er geassocieerd lid van is. Parallele samenwerkingskanalen riskeren de internationale rol en de betekenis van de NTU te verzwakken. De bijdrage van Vlaanderen aan de NTU bedroeg in 2005 3,1 miljoen euro, een aanzienlijk bedrag, bedoeld voor de NTU in zijn geheel. Ik ben het eens met de heer Verstreken, die zegt dat er mogelijkheden moeten zijn om te komen tot samenwerkingsverbanden en tot uitwisselingen allerhande. Zoals u weet is de Taalunie een gedeelde bevoegdheid van de ministers van Onderwijs en Cultuur; de NTU ressorteert niet onder mijn bevoegdheden.

Nederland is een erg belangrijke factor in het buitenlandse beleid van de Vlaamse Regering. In artikel 4 van het Cultureel Verdrag dat Vlaanderen en Nederland in 1995 hebben gesloten, staat dat beide landen zouden streven naar een 'gezamenlijk cultureel optreden in het buitenland'. In de globale beleidsstrategie ten aanzien van Nederland, die de Vlaamse Regering heeft goedgekeurd op 28 oktober jongstleden, wordt deze intentie ook expliciet hernomen. Volgens die logica wordt bijvoorbeeld gezamenlijk opgetreden met Nederland in derde landen, zoals Egypte, waar het Nederlands-Vlaams Centrum in Cairo actief is. Zeker in de Nederlandse oud-kolonie Suriname lijkt het me evident dat er op een gelijkaardige manier wordt gewerkt. Ik herhaal dat de Taalunie daarbij het voor de hand liggende instrument is. Ik zal niet nalaten om mijn collega's, bevoegd voor Cultuur en Onderwijs, aan te spreken op hun eventuele plannen

ten aanzien van Suriname in het kader van de Taalunie. Zoals ik al zei, valt de NTU integraal onder hun bevoegdheid. U kunt, als u dat wenst, daaromtrent uiteraard ook aan hen vragen stellen.

In de herfst van 2001 werd de Surinaamse minister voor Buitenlandse Zaken, mevrouw Levens, ontvangen door de toenmalige Vlaamse minister voor Buitenlands Beleid. De vraag naar een nauwere samenwerking met Vlaanderen werd gesteld. Mijn voorganger heeft toen aan zijn Surinaamse collega laten verstaan dat samenwerkingsprojecten konden worden ingediend. Die voorstellen zouden ad hoc op hun merites worden onderzocht met het oog op mogelijke betoelaging. Tot op heden heeft de administratie Buitenlands Beleid geen enkel Surinaams projectvoorstel ontvangen.

Zonder afbreuk te doen aan de vermelde bestaande afspraken en strategieën, overweeg ik om zelf op korte termijn een bescheiden maar concreet projectvoorstel aan de Surinaamse overheid voor te leggen. Zoals u weet, is het werelderfgoed van de Unesco een Vlaamse beleidsprioriteit. De prachtige historische stadskern van Paramaribo, waarnaar de heer Loones reeds heeft verwezen, werd in 2002 erkend als werelderfgoed. De medefinanciering van de renovatie van dit stadsdeel zou een onderdeel kunnen vormen van mijn beleid ten aanzien van de Unesco maar ook de bijzondere band tussen Vlaanderen en Suriname als het ware tastbaar maken. Ik zal dus de opdracht geven om daarvan prioritair werk te maken, en de administratie vragen om daaromtrent ook concrete voorstellen uit te werken. Dat is mogelijk binnen de beleidskredieten die ons ter beschikking staan.

Voor zover u een toenadering zou bepleiten in de sfeer van ontwikkelingssamenwerking, werpt u toch een vraag op die nader onderzoek vereist. Op het eerste gezicht en op korte termijn lijkt een dergelijke optie mij moeilijk in te passen in het Vlaamse ontwikkelingsbeleid zoals het vandaag wordt gevoerd. Ik geef een aantal redenen. Het Vlaamse ontwikkelings-samenwerkingsbeleid wil uitdrukkelijk zoveel mogelijk versnippering vermijden en hanteert daarom een sterke geografische focus, zoals u weet. Het lopende regeerakkoord heeft deze focus voor de volgende 5 jaren expliciet op zuidelijk Afrika gelegd. De selectie van een bijkomend partnerland voor de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking, wat wordt voorbereid voor 2007, blijft ook daarom binnen de focus van zuidelijk Afrika. Het Vlaamse beleid wil zich ook in toenemende mate oriënteren op de minst ontwik-

kelde landen, de MOL-landen. Suriname is geen MOL-land, Suriname staat op de 67ste plaats in de Human Development Index, Mozambique bijvoorbeeld staat op de 171ste plaats. In 2001 besliste de Vlaamse Regering ook Chili niet langer te behouden als partnerland voor ontwikkelingssamenwerking, omdat het niet als een ontwikkelingsland kon worden beschouwd. Ook Marokko behoort niet tot de minst ontwikkelde landen en zal om dezelfde reden vanuit een andere hoek dan een ontwikkelingssamenwerkingsbeleidsaanpak worden benaderd. Vandaag dus opteren voor een structurele samenwerking vanuit een ontwikkelingssamenwerkingsbenadering met een niet-MOL-land buiten de geografische beleidsfocus, lijkt omwille van de vereiste beleidsconsistentie moeilijk verdedigbaar. Ook de Nederlandse overheid heeft overigens onlangs de beslissing genomen om de ontwikkelingssamenwerking met Suriname versneld af te bouwen. Zoals u zelf aangeeft, bestaat er al een stedenband Antwerpen-Paramaribo. Ook Kortenberg is actief in Suriname. Ik kan dat alleen maar toejuichen en verheug me sterk over het enthousiasme dat ik hier zie. Dat Koksijde overweegt om ook in Suriname te zoeken naar een geschikte partner voor samenwerking, kan ik dan ook alleen maar toejuichen. De gemeenschappelijke taal biedt een enorm potentieel om uitwisselingen en andere gemeenschappelijke activiteiten te organiseren.

De aanwezigheid van VVOB in Suriname is een onderdeel van de werkzaamheden die de organisatie uitvoert voor DEGOS, zoals u weet. In afwachting van een defederalisering van deze programma's wordt VVOB op dat vlak dan ook aangestuurd door de federale minister van Ontwikkelingssamenwerking. Er zijn verder geen uitdrukkelijk vastgelegde criteria voor het openen van een Vlaamse vertegenwoordiging. Dat betekent natuurlijk niet dat dit lukraak gebeurt, er is altijd een afweging van een aantal elementen en vragen: welke zijn onze belangen? Waar hebben we bij voorrang Vlaamse prioriteiten te behartigen? U weet dat we nu in de beleidsnota zeggen dat we een Vlaams Huis in New York willen openen en dat we ook werk maken van bijkomende vertegenwoordiging in Centraal- en Oost-Europa. Ik moet u zeggen dat de financiële middelen hoogstens die uitbreidingen toelaten. Zo'n vertegenwoordiging kost geld en we moeten ons dus noodgedwongen beperken tot een aantal landen. We wegen dat dan ook zo goed mogelijk af in het licht van de meest tastbare prioriteiten.

Er zijn volgens mij evenwel andere mogelijkheden. Ik ben die op het ogenblik aan het onderzoeken, mijn-

heer Loones. De beheersovereenkomst met 'Vlamingen in de Wereld' wordt op dit ogenblik vernieuwd. Ik overweeg deze organisatie aan te moedigen om een actievare rol te spelen in die landen waar het voor ons op dit ogenblik moeilijk of onmogelijk is om een officiële vertegenwoordiging te openen. Op die manier zou de Vlaamse overheid kunnen rekenen op een contactpunt. Men zou dat op een of andere manier kunnen officialiseren en criteria daarvoor kunnen vastleggen. Vanwege de hier aangehaalde argumenten zou Suriname voor mij op dat vlak ongetwijfeld ook prioritair zijn.

De voorzitter: De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik maak er uit op dat u zelf wel wil, maar dat het u moeilijk wordt gemaakt. De aangekondigde initiatieven zijn in elk geval goed. Als we een samenwerking kunnen starten op basis van de mogelijkheden die binnen uw bevoegdheid liggen, dan is dat een goede zaak. Op de laatste pagina van het fotoboek over Suriname gaat het bijvoorbeeld over de Waterkant. Men waant zich inderdaad op de Kaap.

Er wonen niet zoveel Vlamingen of Belgen in Suriname. Ik geloof dat het er een zestigtal zijn. Het heeft weinig zin die samen te brengen. Ik beschouw de Surinamers zowat als onze broers waarmee we moeten samenwerken. We hebben met dat land meer affiniteit dan de Nederlanders. We hebben er nog niks gedaan en hebben er dus ook nog niks verkeerd kunnen doen. Als we kijken naar de problemen waarmee ze worden geconfronteerd, voelen we ons onmiddellijk thuis. Zelfs het taalgebruik in de Surinaamse pers staat dicht bij het taalaanvoelen van de Vlamingen dan bij dat van de Nederlanders.

Als mevrouw Poleyn vraagt wat de band is, dan gaat het over de culturele band en een deel gezamenlijke opvoeding. Ik pleit voor een gemengd beleid. Het spreekt voor zich dat ik de ministers die bevoegd zijn voor de Taalunie zal ondervragen. Mijn vragen liggen klaar. Ik heb echter eerst de minister van Buitenlands Beleid willen vragen naar zijn intenties, omdat ik de hiërarchie en de belangrijkheid heb willen respecteren.

Ik zou willen dat Vlaanderen de banden met Suriname aanhaalt. Ik voel dat we nog niet zover zijn. De inspanningen zullen wel onverdroten worden voortgezet. Er zal een moment komen dat Vlaanderen nog

actiever zal zijn in het buitenland. Zuid-Amerika mogen we dan niet negeren.

Ik ben het er niet mee eens dat parallelle kanalen van samenwerking de samenwerking in de NTU zouden verzwakken, wel integendeel. Mevrouw Poleyn, we moeten beseffen dat er maar drie landjes in de hele wereld zijn waar Nederlands de officiële taal is en waarmee we banden kunnen hebben die verder gaan dan het louter pragmatische. Ik hoop dat we daar werk kunnen van maken.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer Loones, ik wil toch nog iets verduidelijken. U zegt dat het me moeilijk wordt gemaakt. Ik wil dat tegenspreken. U mag geen verkeerde conclusies trekken uit mijn antwoord met betrekking tot de Nederlandse Taalunie. Toen ik het had over de parallelle samenwerkingsverbanden, sloeg dat op het eerste deel van het antwoord met betrekking tot initiatieven inzake taal en gemeenschappelijke taal. Wat dat betreft, is er een uitstekend samenwerkingsverband. Suriname is laat toegetreden tot de Taalunie, ook omwille van een aantal politieke en andere factoren. Ik heb enkel willen zeggen dat het instrument dat daarvoor bij verdrag is gecreëerd, mijns inziens ook het instrument is dat daarvoor moet worden gebruikt. We hebben daar ook niet-onaanzienlijke kredieten voor. Op jaarbasis gaat het om 3,1 miljoen Vlaams geld. Vergeleken met de begroting voor Ontwikkelingssamenwerking is dat een groot bedrag.

Een ander punt is het werelderfgoed. Vanuit Suriname is er geen concreet projectvoorstel gekomen. We hebben in november wel een lijst gekregen met de beschermde monumenten en de monumenten die daarvoor in aanmerking komen. Wat dat betreft, wil ik een heel concrete samenwerking aangaan. Dat kan een begin vormen.

Zoals ik al eerder heb gezegd, heb ik dat liever dan het sluiten van een verdrag zonder inhoud en zonder centen. Wij werken met Unesco en zijn een goede partner. Ik kan me moeilijk voorstellen dat, als onze administratie een goed dossier bij Unesco indient, ze moeilijkheden zou ondervinden. Het is natuurlijk wel de Unesco die telkens beslist wat waar gebeurt. Aangezien Vlaanderen een actieve deelnemer is aan allerhande Unesco-projecten en ook een van de weinige deelstaten die door die organisatie erkend is en goed werk levert, denk ik dat dit zou moeten kun-

nen. Dit creëert mogelijkheden. Dat is meteen een concreet samenwerkingsverband met een land waar echt iets kan worden gedaan en waarmee tijdens een eventueel bezoek nieuwe afspraken kunnen worden gemaakt.

Wat Vlamingen in de Wereld betreft, zullen we zien. Ik zal daarover besprekingen voeren. We kunnen daar ook soepel in zijn. Het mag ook om mensen uit Suriname zelf gaan. Dat is de formule die ons zal toelaten om, rekening houdend met onze beperkte middelen, Vlaamse vertegenwoordigers te hebben in een aantal landen. Suriname is, wat dat betreft, voor mij een prioriteit.

De voorzitter: De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones: Mijnheer de minister, ik dank u voor de verduidelijking. Ik verwijs naar een gesprek dat we enkele weken geleden op de Vlaamse vertegenwoordiging in Parijs hebben gevoerd. We hebben toen contacten gehad met de man die bij de Unesco specifiek verantwoordelijk is voor het immaterieel werelderfgoed. Hij sprak zijn grote waardering uit voor de inspanningen die Vlaanderen levert. Als we langs dat kanaal kunnen optreden, dan zie ik de weg openliggen voor een intense samenwerking met Suriname.

Met redenen omklede motie

De voorzitter: Door de heer Loones werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Caroline Gennez tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de onderhandelingen rond de zogenaamde dienstenrichtlijn

De voorzitter: Mevrouw Gennez heeft het woord.

Mevrouw Caroline Gennez: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, mijn vraag gaat over de zogenaamde Bolkesteinrichtlijn.

De dienstenrichtlijn heeft al sinds het begin heel wat bloed, zweet en tranen laten vloeien, niet in het minst in ons land. Er is al heel wat over gediscussieerd, zowel in de federale Kamer als in het Vlaams Parlement. We vinden het belangrijk omdat ze een zeer grote impact zal hebben op heel wat van onze gemeenschapsvoorzieningen die ons allemaal zeer dierbaar zijn en die zeer breed gedefinieerd kunnen worden. We zijn ook voorstander van die zeer brede definitie. Die voorzieningen zijn in de breedste betekenis zeer belangrijk voor onze samenleving, en niet in het minst voor de sociale samenhang en het scheppen van kansen in de samenleving.

Mijnheer de minister, u zult zich herinneren dat in het voorjaar van 2005 een zeer grote Europese betoging is doorgegaan in Brussel. De vakorganisaties waren er de grote voortrekker van. Tijdens de betoging werden een aantal bepalingen van de richtlijn geïnviseerd. Ik denk daarbij aan het oorspronglandbeginsel, aan de definitie van een aantal diensten van algemeen en van algemeen economisch belang.

Ik heb ook vernomen dat de Vlaamse ministerraad op 18 november haar standpunt met betrekking tot de dienstenrichtlijn heeft geactualiseerd. De belangrijkste wijziging van het standpunt van de Vlaamse Regering was dat de zogenaamde diensten van algemeen economisch belang zouden worden uitgesloten van de richtlijn en dat de definitie van die diensten zou worden overgelaten aan de lidstaten en de regionale overheden. Ik denk daarbij onder andere aan de belangrijke bevoegdheid van de VDAB voor het beleid inzake de arbeidsmarkt en aan de uitzendarbeid.

Mijnheer de minister, uiteraard weet ik ook dat de richtlijn nog de hele Europese procedure moet doorlopen. Ik heb vernomen dat ze in februari zou worden besproken in het Europees Parlement. Na de stemming moet ook de Raad van Ministers, dus de vakministers van alle lidstaten, zijn licht laten schijnen over de richtlijn. De zaak is belangrijk genoeg om heel kort op de bal te spelen en van heel nabij te volgen wat de stand van zaken is.

Voor het zomerreces hadden de verschillende regeringen al een gezamenlijk standpunt ingenomen. Is dat standpunt al geactualiseerd? Is het Belgische standpunt aangepast aan het standpunt dat de Vlaamse Regering op 18 november heeft ingenomen? Indien niet, is de federale regering, die ons vertegenwoordigt in de Raad, toch op zijn minst op de hoogte van het geactualiseerde standpunt van de Vlaamse Regering?

Wat is de stand van zaken in het dossier, niet alleen in de Europese maar ook in de Vlaamse instellingen? Wat is het gevolg van de bespreking van de Europese dienstenrichtlijn in de Vlaamse context?

De voorzitter: Mevrouw Dua heeft het woord.

Mevrouw Vera Dua: Mijnheer de voorzitter, ik wens me aan te sluiten bij de vragen van mevrouw Gennez. Ook ik wens mijn bezorgdheid te uiten ten aanzien van de Bolkesteinrichtlijn. We hebben het daarover al zijdelings gehad naar aanleiding van de discussies over de Europese Grondwet. Ik wil nogmaals herhalen dat het zeer ongelukkig was dat de discussie daarover op het terrein dikwijls werd doorkruist door de commotie over de Bolkesteinrichtlijn. Ze hield een Europese liberalisering in waarop de mensen zeker niet zaten te wachten. Een aantal basisprincipes werd op de helling gezet.

We hebben altijd het standpunt verdedigd dat deze richtlijn sterk moet worden aangepast. We staan nu voor cruciale tijden voor het Europees Parlement. Uiteraard ben ik ook geïnteresseerd om te weten in hoeverre de Vlaamse Regering haar standpunt in verband met de uitzendarbeid werkelijk heeft aangepast. Ik wil echter vooral weten in hoeverre dit standpunt zal worden vertolkt in Europa op het moment dat de discussie wordt gevoerd in de ministerraden. De rol van het Europees Parlement zal daarin cruciaal zijn. We hopen echt dat het Europees Parlement zijn stempel zal kunnen drukken op de afhandeling van die discussie groot zal zijn, zodat de oorspronkelijke teksten fundamenteel worden bijgesteld.

De voorzitter: Mevrouw Smet heeft het woord.

Mevrouw Miet Smet: Mijnheer de voorzitter, de druk van de diverse regeringen en van heel wat parlementsleden, onder wie ook de Belgische, heeft ervoor gezorgd dat de tekst in zeer sterke mate is aangepast in de door ons gewenste zin. Normaal gezien wordt in Straatsburg gestemd over de richtlijn tussen 13 en 16 februari. De stemming gaat dan over de geamendeerde teksten die door de Raad aan het Europees Parlement zijn overgemaakt. Op het ogenblik dat er is gestemd, kan het Europees Parlement geen andere amendementen meer indienen. In een tweede lezing moet het gaan over de amendementen van de eerste lezing. Het kan er geen aan toevoegen.

Eens de amendementen zijn ingediend en er over is gestemd, is men er ook aan gebonden. Als de raad ze niet aanvaardt, kan men in een tweede lezing de

amendementen die de raad heeft afgewezen, herhalen. Meer kan men niet doen.

In de teksten zit nog altijd de uitzendsector. Er is ook nog altijd een onvoldoende verbetering van de diensten van algemeen economisch belang. Een en ander is ook nog niet helemaal duidelijk. Er is dus een verbetering merkbaar, maar nog niet alles is duidelijk en niet alle problemen zijn van de baan.

Ik vind het belangrijk dat in de commissie voor Sociale Zaken van het Europees Parlement, waar mevrouw Anne Van Lancker verslaggever was, het basisprincipe dat men wordt onderworpen aan de regels vigerend in het land van oorsprong is gewijzigd in die van het land van vestiging. Dat is een van de belangrijkste verbeteringen die aan dit dossier konden gebeuren.

Ik weet niet wat in het Europees Parlement en nadien in de Raad van Ministers zal gebeuren. We weten evenmin of er in het parlement een tweede lezing komt. Globaal genomen kunnen we wel stellen dat er een enorme inspanning is geleverd. Het is jammer dat we het nog altijd over de Bolkesteinrichtlijn hebben. Het gaat immers al lang niet meer over een Bolkesteinrichtlijn. Zijn ontwerp was zeer slecht, maar de nu voorliggende tekst ziet er al helemaal anders uit.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, ik dank u voor de vragen. Als ik me niet vergis, heeft mevrouw Gennez over dit onderwerp in de plenaire vergadering ook al een vraag gesteld. Ik wil hier benadrukken dat de Vlaamse Regering zich zeer actief met dit dossier bezighoudt. Het buitenlandse beleid van Vlaanderen levert op dit punt zeer goed werk. Onze mensen in de administratie, de kabinetten en de interkabinettenwerkgroep op federaal niveau hebben belangrijk werk geleverd op het vlak van de besluitvorming. Al geef ik toe dat op dit ogenblik het werk rond de standpuntbepaling op Belgisch niveau stilvalt.

De afgelopen maanden heeft het Britse voorzitterschap ervoor gezorgd dat er voor het eerst gedetailleerde besprekingen zijn gehouden over de hoofdstukken van de dienstenrichtlijn die als zeer controversieel worden beschouwd. Het gaat dan over de hoofdstukken over het beginsel van het toepassingsgebied en de relatie met het land van oorsprong. Eind november 2005 heeft het voorzitterschap de besluiten van de besprekingen aan de Raad Concur-

rentievermogen voorgelegd, samen met een nieuwe, geconsolideerde werktekst van dit voorstel van richtlijn. In die tekst zijn ook de voorlopige standpunten van de lidstaten artikelsgewijs opgenomen.

Tijdens de lunch van die Raad Concurrentievermogen hebben de ministers van gedachten gewisseld op basis van drie, eerder algemene en oppervlakkige vragen van het voorzitterschap over het toepassingsgebied, de bescherming van werknemers en het land-van-oorsprongbeginsel. De gedachtewisseling die erop volgde, bracht dan ook niets aan het licht dat de lidstaten nog niet eerder, in de werkgroep van de Raad, hadden verkondigd. Die laatste verklaringen waren in een voetnoot opgenomen in de geconsolideerde werktekst van het voorzitterschap. Vlaanderen stelde vast dat het officiële Belgische standpunt van november 2004 ondertussen nauwelijks is geëvolueerd en zeer strikt wordt geïnterpreteerd, hoewel de discussies in de raad nu op amendementen bij artikelen worden toegespitst.

Het is juist dat de Vlaamse Regering haar standpunt heeft geactualiseerd. Dat gebeurde op 18 november 2005. De diensten van algemeen belang met een niet-economisch karakter zijn uitgesloten van het toepassingsgebied. Laat dat duidelijk zijn. In haar standpunt stelt de Vlaamse Regering dat de richtlijn niet van toepassing mag zijn op de diensten van algemeen-economisch belang in zover die beantwoorden aan de criteria bepaald door de lidstaten, inclusief de regionale overheden. De regering stelt ook dat de houding ten aanzien van de in-of uitsluiting van sectoren zal worden bepaald na de eerste stemming in de plenaire vergadering. Dat standpunt is officieel overgemaakt aan FOD Buitenlandse Zaken die de coördinatie van het Belgische standpunt in dit dossier behartigt.

De Vlaamse vertegenwoordigers in de diverse federale coördinatieorganen hebben dit bijkomende standpunt van de Vlaamse Regering verdedigd. Op federaal niveau kan er vooralsnog geen overeenstemming worden bereikt over een al dan niet aan voorwaarden gebonden uitsluiting van diensten van algemeen economisch belang van het toepassingsgebied van de richtlijn. Mijn kabinet en administratie zullen trachten daarvan werk te blijven maken en verder invulling te geven aan de criteria waarover in de regeringsbeslissing sprake is. Met dat doel is begin december aan de SERV een bijkomend advies gevraagd.

Tijdens de bespreking van de beleidsbrief hebben we hier verwezen naar het standpunt dat het Europees

Parlement moet innemen. In de bevoegde commissie is een standpunt ingenomen, maar voor het standpunt van de plenaire vergadering moeten we nog even afwachten. Het is een dossier dat aan codecisie is onderworpen. Ik wil dat benadrukken. Soms doet men nogal smalend over het Europees Parlement, maar in dit geval beslist het mee. Tijdens de bespreking van de beleidsbrief heb ik gezegd dat ons principiële standpunt klaar is.

Ten aanzien van de doelstellingen zijn we principieel pro. Ik citeer het eerste punt uit ons standpunt: 'De Vlaamse Regering herhaalt dat zij volmondig de doelstellingen onderschrijft van het voorstel van richtlijn betreffende de diensten op de interne markt, doch waarschuwt er opnieuw voor dat in een recent uitgebreid en voorlopig onvoldoende geharmoniseerde Unie de verhoging van het concurrentievermogen van de Europese economie niet mag leiden tot een intracommunautaire concurrentie tussen nationale regelgevingen.'

In punt 7 bevestigt de regering met betrekking tot de tekst van hoofdstuk 3 en onverminderd haar overige beslissingen van 1 oktober en 12 november 2004 haar wens om 'haar mogelijkheden te behouden om, binnen de limieten van de communautaire rechtsorde en overeenkomstig de principes van subsidiariteit en niet-discriminatie dienstverrichters opererend vanuit het buitenland aan dezelfde bepalingen en controle – ter bescherming van de werknemers en de werkzoekenden, ter bescherming van de consumenten en afnemers van diensten en ter bescherming van de volksgezondheid en het leefmilieu – te onderwerpen als de dienstverleners op het eigen grondgebied. De Vlaamse Regering vraagt verder dat ze de vereisten die ze stelt inzake beroepskwalificaties, vergunningsstelsels, kwaliteitscertificaten en erkenningsregels voor wat betreft onder meer diensten van arbeidsbemiddeling, energiediensten en toeristische beroepen kan behouden na invoering van het oorspronglandbeginsel.'

Ons standpunt is dus zeer duidelijk. Begin 2006 worden we nog niet meteen met een grote tijdsdruk voor dit dossier geconfronteerd. Zoals bevestigd door de Europese Raad op 15 en 16 december 2005 kan er geen politiek akkoord worden bereikt zolang het Europees Parlement niet in eerste lezing een advies heeft uitgebracht en de Europese Commissie haar voorstel niet heeft aangepast aan de wensen van het parlement. De stemming in de plenaire vergadering is gepland voor 14 februari 2006. Een stemming van 21 november 2005 over de door het parlement voor

te stellen amendementen op het Commissievoorstel heeft in de bevoegde commissie van het Europees Parlement alvast geen duidelijke aanwijzingen gegeven over de stemverhoudingen in de plenaire vergadering van het parlement zelf.

De eerstvolgende Raad Concurrentievermogen, onder Oostenrijks voorzitterschap, zal doorgaan op 13 maart 2006. De daaropvolgende op 29 en 30 mei, en op 29 juni 2006. Het Oostenrijks voorzitterschap heeft tot vandaag nog maar weinig blijk gegeven van groot enthousiasme voor het bereiken van een politiek akkoord over dit dossier. 2006 is een verkiezingsjaar in Oostenrijk. Zelfs in het meest optimistische scenario lijkt een definitieve goedkeuring van dit voorstel van richtlijn voor 2007 niet tot de mogelijkheden te behoren, gezien de aard en de termijnen van de codecisieprocedure.

Ons geactualiseerde standpunt van 18 november staat op onze website. We proberen de federale overheid ertoe over te halen haar standpunt ook te actualiseren. Misschien komt het door het gebrek aan voorbereiding bij andere overheden dat het standpunt van België van eind 2004 bijna letterlijk overeenstemt met het Vlaamse standpunt. We proberen dat opnieuw te realiseren. We praten met de federale overheid. Tezelfdertijd volgen we wat er in Europa gebeurt. Het dossier evolueert permanent. Tot mijn genoegen is er een grote betrokkenheid merkbaar bij het Europees Parlement en de nationale regeringen maar ook bij de nationale parlementen.

De voorzitter: Mevrouw Gennez heeft het woord.

Mevrouw Caroline Gennez: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, ik dank de minister voor zijn antwoord. Het geactualiseerde Vlaamse standpunt waarbij de diensten van algemeen belang worden uitgesloten en een concrete definitie van een aantal diensten van algemeen economisch belang is opgenomen, is beter dan het vorige. Ik wens de minister veel succes in zijn pogingen om dat Vlaamse standpunt ook op federaal niveau te verdeeligen. In onze samenleving zijn de gemeenschapsvoorzieningen, ook deze die door de privé-sector worden aangeboden, aan regels onderworpen. Dat is zeker nodig voor de werking van de arbeidsmarkt. De misbruiken rond uitzendarbeid die de afgelopen maanden aan het licht zijn gekomen, tonen aan dat dit nodig is.

Het Europees Parlement heeft dus het basisprincipe dat men wordt onderworpen aan de regels vigerend

in het land van oorsprong gewijzigd in die van het land van vestiging. Dat is uitstekend. We kunnen het alleen maar toejuichen als men op de ingeslagen weg verdergaat. Als dat gebeurt, kunnen we wat eerst de Bolkesteinrichtlijn en nadien de Frankensteinerichtlijn is genoemd, misschien weldra de Valentijnsrichtlijn noemen, naar de datum waarop het Europees Parlement erover stemt.

Minister Geert Bourgeois: Ik wil even verduidelijken dat we diensten van algemeen economisch belang willen uitsluiten als ze beantwoorden aan criteria die nog moeten worden bepaald. Mijn kabinet en de administratie werken aan een coherente oplossing terzake.

Wij vinden dat op dit ogenblik in de eengemaakte markt de sociale en andere concurrentievoorwaarden niet zijn vervuld. Verder gaat het hier over de bescherming van consumenten en zaken als volksgezondheid. Het is ook een zaak van eerlijke concurrentie met iedereen die hier al werkt volgens de bij ons geldende criteria en vergunningenstelsels. Wij zijn voorstanders van een eengemaakte markt, maar op dit ogenblik zijn de voorwaarden daartoe niet aanwezig. Wij zullen dus hard vechten voor de nodige beperkingen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Stefaan Sintobin tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de toeristische naamgeving van onze kust in het buitenland

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, ik ga ervan uit dat de minister in zijn antwoord op mijn vraag zal verwijzen naar de besprekingen van de beleidsbrief Toerisme in de plenaire vergadering. Mijn vraag dateert van voor deze bespreking, en gaat eigenlijk over de promotie van onze kust in het buitenland.

'De kust is weer de Vlaamse kust', zo stelt de minister. En: 'De minister wil duidelijk een eigenzinnige koers varen waarbij Vlaanderen als aparte toeristische bestemming gevaloriseerd wordt. De Belgische

kust bestaat niet meer, ze heet voortaan "Vlaams". Dit zijn slechts twee citaten uit krantenberichten over de voorstelling van de beleidsnota Toerisme 2005-2009. Ook in de commissie bleef de minister voortdurend deze visie verdedigen. Niet alleen uit politiek, maar zeker ook uit marketingoogpunt lijkt het mijns inziens belangrijk dat de promotie van onze kust, zowel in binnen- als buitenland, op een uniforme manier gebeurt en dat steeds opnieuw voor de term 'Vlaamse kust' wordt gekozen.

Deze uniforme aanpak kan alleen maar leiden tot een steeds groter wordende herkenbaarheid en waardering bij de consument. Anders leidt dit tot verwarring bij het publiek. Zoals u weet, mijnheer de minister, was onze commissie onlangs te gast bij de vertegenwoordiging van de Vlaamse Regering in Parijs. We konden er kennismaken met verschillende diensten en kregen er van de diverse directeuren vakkundige uitleg over de werking van de diverse diensten. In alle brochures, op alle webstekken en in alle persartikelen is 'La Flandre' meestal prominent aanwezig. Groot was dan ook de verbazing bij diverse commissieleden toen bleek dat onze kust in Frankrijk in een brochure gepromoot wordt als 'la côte belge'. Blijkbaar wordt de promotie van onze kust in Frankrijk, en misschien ook nog elders in het buitenland, op een andere manier benaderd dan sommige andere producten.

Daarom wil ik u de volgende concrete vragen voorleggen, mijnheer de minister. Kent u de bewuste brochure en wat is uw visie hierop? Hoe wordt onze kust nu eigenlijk in andere landen gepromoot? Moet volgens u onze kust overal, zowel in binnen- als buitenland, worden gepromoot als 'Vlaamse kust'? Hebt u al een initiatief genomen in de richting van onze vertegenwoordiging in Parijs?

De voorzitter: De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones: Mijnheer de minister, het gaat niet enkel over toerisme. Toen we het hadden over uw corporate identity-project en dergelijke, is me reeds opgevallen dat er wat de merknaam 'Vlaanderen' betreft nog wel wat werk aan de winkel is. Zo kwamen we in contact met vertegenwoordigers van de VLAM, waar men voor de marketing merken hanteert die zelfs niet verwijzen naar België, laat staan naar Vlaanderen. Ik wil eerlijksheidshalve wel vermelden dat er in Parijs een prachtige initiatief op poten werd gezet 'La Flandre des Irréguliers', het Vlaanderen der geschiften. Dit werd uitgewerkt

door de man die zich bezighoudt met het toeristische beleid voor Toerisme Vlaanderen in Parijs, de heer Geert Declerck, die goed werk levert.

Ik heb in het begin van deze legislatuur reeds een schriftelijke vraag gesteld over Toerisme Vlaanderen en de beleidslijn die daar werd gehanteerd. Het antwoord, dat te vinden is in het bulletin van vragen en antwoorden van 16 december 2004, heb ik nu bij me. Daarin staat uitdrukkelijk hoe Vlaanderen wordt gepromoot in het buitenland. Ik wil hierbij pleiten om Vlaanderen inderdaad als merknaam te hanteren, altijd op dezelfde manier. Dat heeft niks met nostalgie of iets dergelijks te maken, maar ieder merk moet worden gepromoot onder zijn eigen naam. Dat heeft men inderdaad gedaan. Voor het binnenland is dat in Vlaanderen en Brussel 'de Vlaamse kust' en voor Wallonië en Brussel 'le Littoral'. Op de Nederlandse markt is het 'Vlaanderen aan Zee', op de Franse markt 'le Littoral belge' en op de Duitse markt 'die Flämische Küste'. Op de Britse markt is het 'the Belgian coast': daar durft men niet spreken over 'the Flemish coast' of 'Flanders coast', want dan verbindt men dat aan de slagvelden. Als deze uitdrukkingen op de buitenlandse markten consequent worden gebruikt, mijnheer de minister, dan kan ik me daar nog in vinden. We merken echter dat het niet altijd zo consequent gebeurt. Er is dus nog wel wat werk aan de winkel. U weet ook waar mijn hart naar uitgaat: eerder naar Rodenbach met garnalen dan naar biefstuk-friet, zonder een voorkeur voor gerechten, maar het ene lijkt me wat verfijnder dan het andere. We mogen er echter niet opnieuw een politieke discussie van maken, we moeten dat economisch houden, anders krijgen we de sector over ons heen en dat is wel het laatste dat we kunnen gebruiken.

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Ook mijn hart gaat, als het enigszins mogelijk is, uit naar het gebruik van de naam 'Vlaamse kust' om Vlaanderen te promoten in het buitenland. Het belangrijkste is echter de manier waarop we hier in Vlaanderen toeristen kunnen aantrekken. Op welke manier promoten we ons het best? Hoe wordt dat marketingtechnisch het beste aangepakt? In elk land zal dat op een andere manier moeten gebeuren, naargelang de gewoonten van het land zelf, dat moet daar ter plekke natuurlijk worden onderzocht. Daarvoor zijn er ook wel specialisten in die landen aanwezig. Uiteindelijk is het vooral de bedoeling om meer toeristen naar Vlaanderen te halen, zodat de lokale economie er ook beter van wordt.

Zelf heb ik in het verleden al een vraag gesteld over het nieuwe logo, waar ik wat bedenkingen bij had. Eenmaal het logo gebruikt wordt en als er geen onderschrift zou zijn van Vlaanderen, dan zou men ook niet weten dat het over een toeristisch Vlaams logo gaat. In het geval van de campagne die in Frankrijk wordt gevoerd, staat er onder het logo in duidelijke letters 'Flandre', met daaronder, maar dan in kleine lettertjes, wel nog 'Belgique', zodat de Fransen zouden weten waarover het gaat. Ik heb de twee affiches van die bewuste marketingcampagne waarover toen sprake was nog even meegebracht. Het was mijn bedoeling ze in te kaderen en in mijn bureau hier in het parlement op te hangen, omdat ik ze ronduit subliem vind. Ik hoop echter dat er geen parlementaire vragen over worden gesteld, want in de commissie voor Cultuur is dat al gebeurd, omdat deze campagne ter promotie van onze kunststeden nogal shockerend bleek te zijn.

– *De heer Verstreken laat twee affiches zien.*

Er staat inderdaad 'Tourisme Belgique' onderaan. Indien er als websitevermelding 'Tourisme Flandre' of iets in die stijl zou staan, zou ik dat toch beter vinden. Ik had er mijn bedenkingen bij op voorhand, maar zoals het logo hier nu staat, met in duidelijke letters 'Flandre' eronder, heb ik er geen probleem mee. Het is een tijdelijke actie. De vertegenwoordiger van Toerisme Vlaanderen in Parijs heeft ook gezegd dat het een tijdelijke actie is, waarbij ook wagens met deze affiches in Parijs zullen rondrijden, om toeristen naar onze kunststeden te halen. Ik vind dat het gedurfd is, en dat dit moet kunnen. Ik wil het gewoon even meegeven, ter ondersteuning van wat die man daar in zijn eentje doet. De vertegenwoordiger van Toerisme Vlaanderen in Parijs levert schitterend werk. Ik ben misschien wat bevooroordeeld, doordat hij destijds nog gewerkt heeft als directeur Toerisme in Oostende, maar dat staat hier eigenlijk buiten. Wat hij doet, is sterk. Hij is zich er ook van bewust dat Vlaanderen op de kaart moet staan. Qua marketing kan hij dat ook aan.

Mijnheer Sintobin, ik weet niet over welke brochure u het hebt. Hier lees ik 'La Côte des Irréguliers', maar ook ik ben er voorstander van de naam Vlaanderen zo veel mogelijk te gebruiken.

De voorzitter: De heer Vanden Brande heeft het woord.

De heer Luc Vanden Brande: Mijnheer de minister, toen we enkele jaren geleden op de proppen kwamen

met het idee van ‘de Vlaamse Kust’, kregen we alle mogelijke banbliksems toegeworpen. Nochtans vond ik dat heel natuurlijk met het oog op een betere differentiatie. Toen u het opnieuw op de agenda zette, verscheen in *La Libre Belgique* een artikel waarin dat werd aangeklaagd.

Voor het buitenland is moeilijk wat we zelf moeilijk vinden. Wat we zelf als natuurlijk beschouwen, zal ook in het buitenland gemakkelijker als natuurlijk aanvaard worden. Dat is een simpel principe. Ik lach met de bewering dat het onmogelijk is de Belgische situatie uit te leggen. Wie zelf vindt dat het buitengewoon moeilijk is, maakt het nog veel moeilijker voor de buitenwacht. Dat geldt ook hier.

Mijnheer de minister, uw concept is dat van een gemeenschappelijke ‘brand’ voor alle instellingen, een gemeenschappelijke ‘base line’ als een sterkere verwijzing op toeristisch, economisch, en creatief vlak. Elke instelling heeft natuurlijk haar eigen logo en haar eigen duiding, maar in Parijs en op andere plaatsen heeft FIT een eigen logo tot stand gebracht, totaal onafhankelijk van de voorziene gemeenschappelijke ‘brand’ en van de algemene conceptnota van de regering. Dat kan niet. Het is incoherent en onproductief.

U moet dus sterk de hand houden aan de principiële afspraken. Er mag een differentiatie zijn waardoor de instellingen zichzelf bekend kunnen maken, maar er moet ook een ‘base line’ zijn die vanuit verschillende hoeken naar één punt wijst.

In het toerisme is de vraag altijd hoe de meeste klanten te bereiken. Mijn collega’s opperen, hoewel ze zichzelf principieel noemen, toch ook het materiële aspect dat ze het liefst veel toeristen hebben. Ook dat speelt mee.

Dit is een schitterende campagne. Shaw heeft gezegd: ‘Er is een groot tekort aan water in de wereld, maar er is een overvloed aan idioten.’ Ik weet niet of dat van toepassing is voor *la Flandre régulière* of *irrégulière*. Wat we ons moeten afvragen, is hoe we de mensen aanspreken. Daarbij moet het fundamenteel gaan om de Vlaamse deelstaat, of het nu de kust betreft of wat dan ook. Het woord natie wil ik nog buiten beschouwing laten, want ik zou niet willen dat een of andere Spaanse generaal – naar analogie met recente toestanden in Catalonië – begint te dreigen met een invasie in Vlaanderen. Differentiatie volgens het product kan nog overwogen worden, maar het binnenlandse ijkpunt moet ook in het buitenland tot uiting komen.

Mijnheer de minister, u moet dan ook sterk de hand houden aan de afspraken. Een aantal agentschappen passen die niet toe.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer de voorzitter, collega’s, we hebben dit punt al enkele keren besproken, en ik heb al diverse keren melding gemaakt van die schitterende campagne ‘*La Flandre des Irréguliers*’ die overigens in deze commissie aanleiding heeft gegeven tot bijzonder spitante en leuke woordenwisselingen. Het was te verwachten dat de heer Vanden Brande de handschoen zou opnemen. Ik dank hem voor zijn inbreng.

Mijnheer Sintobin, de brochure waarnaar u verwijst, was me niet bekend. Ik heb ze echter opgevraagd, en het blijkt dat ze geen uitgave is van Toerisme Vlaanderen. Het gaat om het resultaat van een joint-promotionactie, een gemeenschappelijk promotieactie van Toerisme Vlaanderen, Westtoer en de Franse bladen *Top Santé* en *Mode et Travaux*. De brochure diende als bijlage bij die bladen.

Dat gebeurt in het buitenland heel vaak. Ik heb enkele voorbeelden meegebracht. Een ervan, een bijlage van 12 bladzijden bij de *Daily Express*, gaat over ‘the Flemish Coast’, in tegenstelling met wat ik onlangs nog antwoordde op een schriftelijke vraag van de heer Loones. Andere voorbeelden gaan over ‘the coast of Flanders’, ‘charming Flanders’ met onder andere een verwijzing naar Oostende, en ‘Flanders-on-sea’. Het is in het Verenigd Koninkrijk ook veel gemakkelijker om die merknaam ingang te doen vinden; dat zeggen ook mensen die oog hebben voor marketing en voor het toeristische belang. Flanders is daar een bekende naam. We voeren er onder andere ook een campagne over ‘In Flanders Fields’.

De bewuste brochure is het gevolg van die financiële poolvorming. Het gaat dus niet om een aankoop van commerciële ruimte door Toerisme Vlaanderen zelf. Ik druk erop dat *Top Santé* en *Mode et Travaux* de uitgevers zijn. We participeren er echter in, en er staat dan ook promotie in voor een aantal hotels en dergelijke. Er zijn 265.000 exemplaren van de brochure verspreid bij het maandblad *Top Santé*, en extra 168.000 exemplaren bij *Mode et Travaux*.

Voor de benamingen van de Vlaamse Kust die bij het opzetten van buitenlandse promotieacties worden gehanteerd, verwijs ik naar het antwoord dat ik

heb gegeven op een schriftelijke vraag van de heer Loones. Ik zal dat antwoord niet meer hernemen, want u hebt de essentie ervan weergegeven.

Toerisme Vlaanderen gebruikt in alle Nederlandstalige communicatie voor de binnenlandse markt uiteraard systematisch de benaming Vlaamse Kust. In Vlaanderen en Brussel wordt de naam 'Vlaamse Kust' gebruikt, in Wallonië 'le littoral de Flandre' en op de Nederlandse markt 'Vlaanderen aan zee'. Op de Franse markt wordt 'le littoral Belge' gebruikt, echter vergezeld van de vermelding 'Flandre en Belgique' als aanknopingspunt.

Op de Britse markt gebruiken we 'the Belgian Coast', maar zoals ik al heb aangetoond aan de hand van een viertal recente uitgaven en brochures, gebruiken we ook daar meer en meer 'Flanders' en 'the Flemish Coast' zonder noemenswaardige problemen. De marketingcommunicatie die Toerisme Vlaanderen uitwerkt, richt zich op marktconforme acties en initiatieven. Ook dat stond al eerder in mijn antwoord en is hier beklemtoond door enkele sprekers.

Specifiek met betrekking tot de kustpromotie voor de Franse markt gebruikt Westtoer de benaming 'la Côte Belge'. Ze argumenteren dat Frankrijk zijn eigen Vlaamse kust heeft, zij het dan aangeduid met de namen 'la Flandre - Côte d'Opale' en 'le littoral Dunes de Flandre'. Vlaanderen, of la Flandre, is in Frankrijk een bekende naam, en wordt vaak gebruikt in toeristisch verband. Daarom verwijst Westtoer, de hoofdactor in deze promotiecampagne, altijd ook naar België teneinde het onderscheid te maken met de Vlaamse kust in Frans Vlaanderen, de kustregio van Wissant, Kales, Grevelingen, Duinkerken, enzovoort. Ze gaan ervan uit dat voor het Franse publiek waar we ons op richten, 'la Côte Flamande' niet altijd de gewenste associatie met onze Vlaamse Kust oproept. Om mensen aan te spreken met acties en folders wordt dan ook gezocht naar specifiekere aanduidingen om verwarring te voorkomen.

Verschillende sprekers hebben erop gewezen dat er een goed werkende vertegenwoordiging is, die sterke acties en een goede marketingpolitiek voert. Ik heb de campagne 'La Flandre des Irréguliers' in Frankrijk mogen voorstellen. Er was een enorme belangstelling van de pers, ook van nationale kranten zoals Le Figaro en Le Monde en van Antenne 2 en andere tv- en radiokanalen. We hebben op dat ogenblik een bijzonder grote promotie kunnen doen. Onder andere voor Antwerpen is 'La Flandre des Irréguliers' een schot in de roos. Dat is ook te merken aan

het enthousiasme dat wordt gewekt door de hier getoonde posters. Ook in die campagne wordt dus 'La Flandre' vooropgezet.

Het is uiteraard onze bedoeling om samen met Westtoer, de hoofdspeler bij de promotie van de kust, en samen met de kustgemeenten meer toeristen aan te trekken. Het is vanzelfsprekend dat we daarvoor de benaming 'Vlaamse Kust' hanteren, zoals ook in Frankrijk altijd de benaming van de desbetreffende kust wordt gebruikt, zonder enig probleem. Dit leidt ook niet tot reacties, behalve enkele uit Franstalige politieke hoek. We mogen dit beschouwen als een vanzelfsprekendheid, die identiteitsbevestigend is en die een sterk merk oplevert. Dat merk heeft ook fantastische troeven – de heer Loones heeft enkele streekproducten genoemd – die meespelen in de promotie en die helpen het karakter te bepalen.

Toerisme Vlaanderen hanteerde voorheen afwisselend de termen Belgisch en Vlaams. Dat had te maken met de richtlijnen die destijds werden gegeven door de raad van bestuur, maar die niet altijd zo coherent waren. Het lijkt geen twijfel dat Toerisme Vlaanderen zich moet inschrijven in de promotie die we aan Vlaanderen geven als toeristische bestemming. Van een aantal dingen wordt dat ook niet in vraag gesteld. Als het gaat over onze Vlaamse kunststeden, vindt iedereen het vanzelfsprekend. Het wordt een troef gevonden, die identiteitsbevestigend werkt in het buitenland, waar dan ook. De zes Vlaamse kunststeden, geconcentreerd op een heel klein gebied, zijn heel typisch en het is evident dat Toerisme Vlaanderen daar werk van maakt.

We werken aan een corporate identity. Toen de regering op mijn voorstel die beslissing nam, lag het nieuwe logo van Toerisme Vlaanderen klaar. Dat vloeide nog voort uit een beslissing van de vorige regering. Ook de raad van bestuur van FIT was daarmee klaar. De dingen sporen dus niet altijd met elkaar. We kunnen bekijken wat in welke context wordt gebruikt, bijvoorbeeld in briefwisseling of voor binnenlands gebruik. In het buitenland is het echter de bedoeling altijd die 'brand' te volgen.

Dat neemt niet weg dat bepaalde subvermeldingen daarbij mogelijk en ook wenselijk zijn. Daardoor is het ook duidelijk dat het gaat over landbouw, toerisme, export, het aantrekken van investeringen en dergelijke. We gaan er werken met sublogo's.

Mijnheer Sintobin, ik heb nog geen initiatief genomen ten aanzien van de vertegenwoordiging in Parijs.

Zoals u weet, kan ik dat ook niet rechtstreeks doen. Toerisme Vlaanderen is een agentschap. Ik zal in mijn contacten met Toerisme Vlaanderen deze consigne meegeven met dien verstande dat ik begrip heb voor een aantal particulariteiten waardoor er soms in een overgangswerking moet worden voorzien. We kunnen niet zonder meer een bepaald herkenbaar merk onmogelijk maken. We moeten het toeristische belang voor ogen houden en ervoor zorgen dat de toeristen de Vlaamse kust blijven vinden. De overgang gebeurt nu op een zachte manier, daar waar dit voorheen niet evident was. In het Verenigd Koninkrijk wordt het bij mijn weten permanent gebruikt omdat the Flemish Coast er gemakkelijk ingang vindt. Ook in Duitsland is er geen enkel probleem met 'Die Flämische Küste'. Ik heb er begrip voor dat we geen abrupte overgang in Frankrijk kunnen maken. We moeten er vanuit marketingoogpunt voor zorgen dat de Vlaamse kust herkenbaar is ten opzichte van de Frans-Vlaamse kust. De mensen moeten duidelijk weten waarvoor we publiciteit maken. Het is evident dat ik Toerisme Vlaanderen vraag om zich in te schrijven in de totale campagne en het nieuwe logo.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Mijnheer de minister, ik dank u voor het uitgebreide antwoord. Ik begrijp dat er een overgangperiode nodig is. Hoe langer die echter duurt, hoe moeilijker het wordt om de omschakeling te maken. Ik dring er dan ook op aan om zo vlug mogelijk in alle landen dezelfde merknaam te gebruiken. Andere commissieleden zitten voor een deel op dezelfde golflengte als mijn fractie. Mijnheer Loones en mijnheer Verstreken, het moet inderdaad de bedoeling zijn om zoveel mogelijk toeristen naar onze kust te lokken. Als Vlamingen mogen we echter geen scrupules hebben. Het staat trouwens in de beleidsnota dat Vlaanderen als identiteit moet worden gepromoot. Voor mijn fractie is niet alleen het marketingtechnische aspect belangrijk, maar ook het politieke luik en volgens mij schieten we daar tekort. Voor alle duidelijkheid: met deze vraag wil ik absoluut geen kritiek geven op onze vertegenwoordiging in Parijs.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Ik betwist dat we zouden tekortschieten. Ik ga voor het ene merk en de identiteit zonder enige scrupules. In al mijn buitenlandse contacten ondervind ik dat we een sterke merknaam hebben. Ik wil echter een verstandig beleid voeren

en naar buiten komen met één corporate identity. Daaraan wordt ook gewerkt. Ik heb aan Toerisme Vlaanderen gevraagd om ondertussen alle uitingen van promotie in het buitenland op te lijsten zodat we klaar zijn tegen het moment dat de corporate identity er is. Het is evident dat we gaan voor onze eigen sterkte. Hoe meer ik met Toerisme bezig ben, hoe meer ik ervan overtuigd ben dat dit de troef is die we moeten uitspelen. Mensen gaan naar een streek of land omwille van de eigenheid en niet omwille van iets wat ze op dertig andere plaatsen ook kunnen vinden. We moeten onze identiteit uitspelen, maar ik wil ook een verstandig beleid voeren. We zijn al ver gevorderd, maar we moeten de toeristische belangen blijven behartigen en geen te abrupte breuken maken.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
